

**Силабус
освітнього компоненту ОК15**

Статистика

Назва дисципліни:	Статистика
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	ОП «Менеджмент організацій та логістика»
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=699
Рік навчання:	2
Семестр:	4 (весняний)
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра менеджменту
Мова викладання:	державна
Керівник курсу:	Гетьман Ольга Олександрівна, канд.екон.наук, доцент
Контактний телефон:	+38066 176 64 27
E-mail:	getman.olga.actinon@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців теоретичних знань та практичних навичок зі збору статистичних даних, їх первинної обробки і розрахунку статистичних показників, які дають кількісну оцінку умов функціонування автомобільного транспорту і його результату.

Завдання дисципліни - дати студентам знання і сформувані вміння виконувати розрахунки статистичних показників функціонування автомобільного транспорту.

Внаслідок вивчення дисципліни «Статистика автомобільного транспорту» студенти повинні:

знати: організацію статистичних робіт на автомобільному транспорті, систему звітних статистичних показників, їхню економічну суттєвість, засоби розрахунку, їх практичну значимість, основні методологічні положення статистичного аналізу стосовно до рішення найважливіших задач організаційно-економічного управління автомобільним транспортом;

вміти: самостійно використати статистичну звітність і первинну облікову документацію автотранспортного підприємства для статистичного вивчення результатів його виробничої діяльності, виявлення причин, що викликали відхилення від плану, узагальнення передового досвіду, що дасть активну основу розробки організаційних заходів.

Предмет вивчення дисципліни — кількісна сторона масових суспільних явищ, які складають умови функціонування автомобільного транспорту і його результат, в тісному взаємозв'язку з якісною стороною в конкретних умовах місця і часу.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: ОК 14 Основи статистичної діагностики.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК 10. Здатність оцінювати виконувани роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

5. Очікувані результати навчання з дисципліни:

РН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

РН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин		Література
		очна	заочна	
1	2	3	4	5
1	ЛК1 Тема 1. Об'єкт, предмет, метод, задачі й організація статистики автомобільного транспорту	2	1	1-3
	ПР 1 Поняття абсолютних та відносних статистичних показників	2		
	СР1 Показники ефективності трансформації організаційної структури автотранспортного підприємства	4	8	
2	ЛК2 Статистика продукції автомобільного транспорту	6	1	3,4
	ПР 2 Об'єкт, предмет, метод, задачі й організація статистики автомобільного транспорту. Статистика продукції автомобільного транспорту	2	1	
	СР2 Осмислення набутих знань	4	6	
3	ЛК3 Статистика продукції промислових підприємств автомобільного транспорту	2		3,4
	СР3 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	4	8	
4	ЛК4 Статистика основних фондів на автомобільного транспорту	2		3,4
	ПР4 Визначення показників наявності, руху та використання основних фондів	2		
	СР4 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	4	10	

1	2	3	4	5
5	ЛК5 Статистика рухомого складу	2		3,4
	ПР 5 Визначення техніко-експлуатаційних показників використання рухомого складу, факторний аналіз вантажообігу	2		
	СР5 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	4	6	
6	ЛК6 Статистика трудових ресурсів і використання робочого часу	4		3-6
	ПР6 Визначення показників руху робітників АТП	2		
	СР6 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	4	10	
7	ЛК7 Статистика продуктивності праці	4	1	3,4
	ПР7 Оцінка і аналіз продуктивності праці робітників АТП	2	2	
	СР7 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	4	6	
8	ЛК8 Статистика оплати праці	2	1	3-5
	ПР8 Статистика продуктивності праці	2	1	
	СР8 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	3	6	
9	ЛК9 Статистика використання палива і матеріалів	2		3,4
	ПР9. Статистичний аналіз витрат палива для автомобілів	2		
	СР9 Осмислення набутих знань, виконання домашнього завдання	3	8	
10	ЛК10 Статистика собівартості продукції	2		3-6
	СР10 Осмислення набутих знань	4	6	
11	ЛК11 Статистика основних фінансових результатів діяльності підприємства	4		3,4
	СР11 Осмислення набутих знань	4	8	
	ЛК	32	4	
	ПР	16	4	
	СР	42	82	
	Підготовка до екзамену	30	30	
УСЬОГО за дисципліною		120	120	

Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять — Джерела статистики

Методи навчання:

- а) пояснювально-ілюстративні: розповідь, лекція, пояснення, робота з підручником, демонстрування відео-файлів, тощо;
- б) частково-пошуковий (в процесі розв'язання конкретної проблеми, застосовується одне або кілька складних умінь логічного мислення, які утворюють його основний зміст);
- в) дослідницький метод – здобувачі самостійно вивчають літературу, другі джерела, ведуть спостереження та виміри і виконують інші дії пошукового характеру.

Система оцінювання та вимоги:

Конкретизація, деталізація критеріїв та системи оцінювання з урахуванням специфіки освітнього компоненту здійснюється на основі загальних критеріїв,

наведених у СТБНЗ 7.1-01:2019 «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_7_1_02_new.pdf) та та СТБНЗ-90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_90.1-022.pdf).

Поточна успішність

Поточна успішність

Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою 100-бальної шкали.

Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання, захист індивідуального завдання (есе, реферату тощо).

Здобувач накопичує бали протягом семестру за виконання завдань, виступи на заняттях, участь у дискусіях, а також за виконання контрольних робіт (табл. 1).

Таблиця 1 – Розподіл балів з дисципліни за 100-бальною шкалою

Види робіт	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	Оцінка в балах
Виступ, участь у дискусії на лекційних заняттях	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	30
Захист практичних робіт	5	5	5	5	6	6	6	6	6	5	5	60
Індивідуальна самостійна робота	10											10
Сума балів за ЛК, ПР, СР	100											
Контрольна робота 1	-							100				100
Контрольна робота 2	100							-				100
Середньоарифметична оцінка поточного контролю												100

Підсумкове оцінювання

1 Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі екзамену.

2 Умовою складання екзамену є: відпрацювання всіх пропущених занять; середня поточна оцінка з дисципліни не нижче 60 балів.

Результат навчання оцінюється за 100-бальною шкалою (для екзамену) відповідно до таблиці 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	D		Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки	
60–66	Задовільно		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Рейтингова оцінка з дисципліни за шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

Із метою мотивації здобувачів до активного та якісного виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані заохочувальні бали. Мотивація здобувачів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки здобувачів і робочою програмою з навчальної дисципліни.

За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність.

Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів;
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях здобувачів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів;
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;

– виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

6.3 Кількість балів за індивідуальні завдання здобувача не може перевищувати 20 балів.

7 Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Політика курсу:

– курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;

– освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;

– самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;

– усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;

– якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;

– під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах:

1. Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно- дорожнього університету:

https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf

2. Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ. Положення про групу сприяння академічній доброчесності:

https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_0-02.pdf

3. Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат:

https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85.1-02.pdf

– у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;

– списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Про офіційну статистику: Закон України від 16.08.2022 № 2524-IX. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>.

2. Про інформацію: Закон України 02.10.1992 № 2657-XII. Дата оновлення: 27.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

3. Шинкаренко В.Г. Теорія статистики: навч. посіб. Харків: ХНАДУ, 2016. 168 с.

4. Кузьмінська Н.Л. Статистика: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 162 с

5. Гетьман О.О. Оцінка ефективності процесу зміни конфігурації підприємства. Економіка транспортного комплексу. Харків: ХНАДУ. 2023. Вип. 41.

С. 18-31. Фахове видання. Категорія Б. Спеціальність 073 Менеджмент. Наказ Міністерства освіти і науки України від 17.03.2020

6. Гетьман О. О. Сучасна концепція стратегічного управління. Управлінська діяльність: досвід, тенденції, перспективи : зб. наук. праць. Харків : ХНУБА, 2022. С. 4-14.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ХНАДУ
2. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка
3. Харківський центр науково-технічної та економічної інформації
4. Доступ до курс-ресурсу:

<https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=699>

5. Офіційний вебпортал парламенту України.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

Розробник силабусу навчальної
дисципліни, канд. екон. наук., доцент

Ольга ГЕТЬМАН

Гарант ОП, канд. екон. наук, доцент

Лариса АЧКАСОВА

Завідувач кафедри менеджменту,
д-р екон. наук, професор

Оксана КРИВОРУЧКО